



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **Mgr. Ing. P. O., Ph. D.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2022, č. j. X, ve věci prominutí zmeškání úkonu pro podání odvolání, a proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2022, č. j. X, ve věci opožděného odvolání

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2022, č. j. X, se odmítá.
- II. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2022, č. j. X, se zamítá.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 10. 2022, č. j. X, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šumperk (dále jen „městský úřad“) ze dne 23. 8. 2022, č. j. X. Městský úřad tímto rozhodnutím neprominul zmeškání podání včasného odvolání podle § 41 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“).
- 2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 10. 2022, č. j. X, zamítl jako opožděné odvolání proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 20. 7. 2022, č. j. X. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobce se přestupku měl dopustit tím, že dne 4. 6. 2022 od 9:35 hodin

v obci Šumperk na ulici Žerotínova u domu č. 1833 řídil vozidlo Škoda Fabia registrační značky X, přestože nebyl držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel.

3. **Žalobce v žalobě** namítal, že rozhodnutí městského úřadu ze dne 20. 7. 2022 bylo žalobci doručeno prostřednictvím datové schránky 21. 7. 2022. Žalobce podal odvolání proti tomuto rozhodnutí 12. 8. 2022 a současně požádal o prominutí zmeškání úkonu ve smyslu § 41 odst. 2 správního řádu, a to z důvodu zdravotní indispozice. Zdravotní stav žalobci neumožňoval dostavit se do kanceláře, kde pracuje, aby z počítače podal v zákonné lhůtě odvolání. Žalobce nežádal uznání pracovní neschopnosti, ale vzal si u svého zaměstnavatele – advokáta Mgr. P. H. neplacené pracovní volno. Nicméně zdravotní stav žalobce jistě zakládal důvod pro pracovní neschopnost, protože žalobce se nemohl z důvodu bolesti vůbec pohybovat. Žalobce navrhl k důkazu zdravotní zprávu MUDr. D. ze dne 4. 8. 2022, která je založena ve správním spise, dále potvrzení Mgr. P. H., advokáta, o neplaceném pracovním volnu a výsledch přítelkyně žalobce Bc. J. S. o jeho zdravotním stavu. Dle konstantní judikatury je pracovní neschopnost advokáta nutno pokládat za omluvitelný důvod zmeškání lhůty, aniž by bylo významné, z jakých konkrétních zdravotních důvodů byl uznán dočasně pracovní neschopným; není přitom významné, zda advokát měl v době své pracovní neschopnosti přístup k datové schránce a e-mailové adrese, prostřednictvím kterých byl (jinak) schopen komunikovat se soudy (viz usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2350/2016, analogicky platné pro správní řízení). Pokud je špatný zdravotní stav omluvitelný důvod pro advokáta, tím spíše je omluvitelný pro obviněného, který není zastoupen.
4. Dále podle judikatury platí, že pokud zdravotní důvody přetrvávaly až do konce odvolací lhůty, je nutno dospět k závěru, že i když tyto důvody nastaly až v poslední třetině běhu odvolací lhůty, fakticky však v důsledku nich (nepodal-li odvolatel odvolání dříve, a to nebyl povinen), byl vyloučen z podání odvolání. Je tedy nepodstatné, že zdravotní indispozice přišla až v posledních dnech lhůty pro podání odvolání (viz usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 24 Co 276/2005, analogicky platné pro správní řízení).
5. Městský úřad učinil skutkové závěry z podkladů, které nemají oporu ve spise. Ze zdravotnické dokumentace žalobce nevyplývá, že by dne 4. 8. 2022 navštívil lékaře. Datum 4. 8. 2022 je datem záznamu ve zdravotnické dokumentaci, tedy datem, kdy se lékařka o zdravotním stavu žalobce telefonicky dozvěděla a záznam do zdravotnické dokumentace zapsala. Nejde o návštěvu lékaře. Žalobce se k lékaři vůbec nemohl dostat, s bolestmi zad stěží došel doma na WC. Těžko by v takovém stavu došel do kanceláře, kde by zpracoval a zaslal odvolání. Výpis ze zdravotnické dokumentace byl proveden až dodatečně, při osobní návštěvě lékařky, v souvislosti s podáním odvolání.
6. Žalobce byl zkrácen na svých právech v důsledku nesprávného přezkumu rozhodnutí žalovaným. Tím bylo porušeno právo žalobce na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Napadené rozhodnutí je v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, zejména zásadou oficiality, legality, zákazu zneužití správního uvážení, zásadou materiální pravdy, zásadou vyšetřovací, zásadou *in dubio pro reo*, zásadou volného hodnocení důkazů, právem žalobce na obhajobu a právem žalobce k předkládání a navrhování důkazů, jimiž by mohl prokázat svá tvrzení.
7. Žalobce v podání nazvaném rozšíření žaloby, doručeném soudu 12. 12. 2022, doplnil, že ve lhůtě pro podání žaloby vznáší další žalobní nárok a žádá o spojení pod jednu žalobu.

Žalobce má za to, že odvolání proti rozhodnutí městského úřadu o přestupku podal včas a že městský úřad nesprávně vyhodnotil materiální znak přestupku. Žalovaný odvolání odmítl jako opožděné a meritem věci se vůbec nezabýval. Další argumentace žalobce rozvíjela žalobní bod o absenci materiálního znaku přestupku.

8. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadená rozhodnutí. Lékařská zpráva MUDr. D. ze dne 4. 8. 2022 neprokazuje, že žalobce nebyl schopen podat odvolání včas. Lékařka zapsala záznam, který neobsahuje ani případnou kontrolu. Vzhledem k tomu, že lékařka žalobce neprohlédla a pouze zapsala jím uváděné zdravotní obtíže, měl žalovaný za to, že zdravotní potíže žalobce neměly charakter objektivně prokázaných závažných důvodů a jedná se pouze o subjektivně tvrzené závažné důvody. Žalobce nevyhledal následně žádnou další odbornou pomoc, neužíval tisíce léky, respektive lékařka mu užívání léků ani nedoporučila. Tvrzení žalobce o pracovním volnu, byť potvrzené zaměstnavatelem, je stále v rovině pouhých tvrzení o existenci subjektivních závažných důvodů, které není možné objektivně přezkoumat. Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2350/2016 se týká dočasné pracovní neschopnosti advokáta, který byl uznán dočasně práce neschopným a byl účasten nemocenského pojištění. Advokát podle usnesení Nejvyššího soudu nebyl povinen poskytovat právní pomoc, aniž by bylo samo o sobě významné, do jaké míry nepříznivý zdravotní stav advokáta vyřazuje z možnosti (objektivně vzato) provést jednotlivé úkony právní pomoci. S těmito závěry se žalovaný zcela ztotožnil, avšak konstatoval, že je nelze použít na projednávaný případ, protože žalobce nebyl lékařem uznán dočasně práce neschopným. K námitkám o absenci materiálního znaku přestupku žalovaný zdůraznil, že v případě opožděného odvolání přezkoumává pouze jeho opožděnost.
9. **Soud přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
10. **Městský úřad usnesením ze dne 23. 8. 2022** neprominul žalobci zmeškání úkonu pro podání včasného odvolání, které žalobce podal až po marném uplynutí odvolací lhůty. Městský úřad doručil rozhodnutí o přestupku žalobci do datové schránky 21. 7. 2022. Lhůta pro odvolání marně uplynula 5. 8. 2022. Žalobce podal odvolání 12. 8. 2022 a žádal o prominutí zmeškání úkonu, protože jeho zdravotní stav mu neumožňoval ve stanovené lhůtě připravit a podat odvolání. Tuto skutečnost doložil potvrzením MUDr. D. ze dne 4. 8. 2022, podle kterého *„pacient udával akutní bolesti dolních zad, propagace do pravé dolní končetiny. Nutné domácí léčení, klidový režim, převážně poloha vleže 4. až 5. 8. 2022“*. Městskému úřadu se dodané potvrzení jeví jako účelové. Na potvrzení nebyla uvedena žádná diagnóza a klidový režim byl nařízen jen na poslední dva dny odvolací lhůty, a tudíž už dne 6. 8. 2022 žalobce mohl ve věci konat. Taktéž ve zprávě není uvedena žádná medikace, kterou by měl žalobce mírnit své údajné bolesti. Nicméně pokud žalobce mohl 4. 8. 2022 navštívit lékaře, nebyl jeho stav natolik vážný, aby nemohl podat prostřednictvím datové schránky blanketní odvolání s tím, že ho doplní po zlepšení jeho údajného špatného zdravotního stavu. Tak jak učinil v případech, které byly proti němu vedeny v minulosti u městského úřadu, kdy koncem lhůty podal blanketní odvolání s tím, že ho do 14 dnů doplní. Samotný klidový režim spočívající převážně v poloze vleže (ne tedy stále) žalobci jistě nemohl zabránit odeslat krátkou datovou zprávu o odvolání městskému úřadu. Z celého spisového materiálu je zřejmá snaha žalobce o obstrukce, které směřují ke zmaření řízení jako například jeho omluva v den ústního jednání, kterou se také městský úřad v rámci řízení o přestupku

zabýval. Protože žalobce hodnověrně neprokázal, že ke zmeškání došlo ze závažných důvodů, které nastaly bez jeho zavinění, městský úřad rozhodl o zamítnutí žádosti.

11. **Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 10. 2022** zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 23. 8. 2022 o neprominutí zmeškání podání včasného odvolání. Odvolací důvody se shodovaly se žalobními námitkami. Žalobce neuvedl, kdy odpadly překážky, které mu bránily podat včasné odvolání. Žalobce pouze doložil lékařskou zprávu, která měla osvědčit důvod, který mu bránil podat odvolání do 5. 8. 2022. Žádost o prominutí zmeškání lhůty k odvolání proti rozhodnutí nicméně žalobce podal 12. 8. 2022, tedy v patnáctidenní lhůtě od nabytí právní moci rozhodnutí. Proto lze žádost žalobce považovat za včasnou. Žalobce s uvedenou žádostí spojil též zmeškaný úkon, kterým bylo odvolání proti citovanému rozhodnutí. Žalovaný měl za splnění první dvě podmínky za předpokladu prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu. Proto posuzoval třetí podmínku, tedy zda jsou dány závažné důvody, pro které žalobce nemohl podat odvolání proti rozhodnutí včas, jakož i to, zda uvedené skutečnosti nastaly bez zavinění žalobce.
12. Žalovaný odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 7 As 192/2020-35 a č. j. 7 Azs 13/2015-28, podle kterých závažné důvody musí být objektivní povahy a posuzují se vždy podle okolností konkrétního případu. Nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení je takovým důvodem nikoliv sám o sobě, ale pouze tehdy, pokud mu skutečně bránil učinit zmeškaný úkon. K tomu, aby lhůta byla prominuta, je třeba, aby překážky trvaly po podstatnou část lhůty, která byla zmeškána. Za závažné důvody lze považovat například velmi vážný zdravotní stav nebo těžkou osobní či rodinnou situaci. Objektivní povaha „závažného důvodu“ vyplývá z toho, že ho účastník řízení neplánoval a nastal bez možnosti jeho ovlivnění účastníkem. Závažným důvodem je tedy skutečnost nahodilá, mimořádná, nikoliv závislá na vůli účastníka řízení. Existenci závažného důvodu je účastník řízení povinen také tvrdit a prokázat. Podle žalovaného z lékařské zprávy MUDr. D., ve které je uvedeno: „*pacient udává akutní bolesti dolních zad, propagace do pravé dolní končetiny, parestezie PDK*“, nevyplývá, že by zdravotní indispozice žalobce vedla k uznání pracovní neschopnosti. Jsou zde popsány pouze symptomy popsané žalobcem, aniž by ho lékařka viděla. Nemožnost podat odvolání není zřejmá ani z doporučené léčby: „*nutné léčení doma, klidový režim, převážná poloha vleže 4. až 5. 8. 2022. Následně dle stavu začít mírně zatěžovat páteř.*“ Podání odvolání nebylo nutné spojovat s cestou žalobce k městskému úřadu či provozovateli poštovních služeb, protože žalobce má zřízenou datovou schránku. Výše uvedené skutečnosti samy o sobě neprokazují, že žalobce nebyl schopen podat odvolání včas, neboť na základě uvedené lékařské zprávy nelze dovodit závěr, že by zdravotní indispozice žalobce byla takového charakteru, aby nebyl schopen odvolání podat. Je to přitom žalobce, kdo byl povinen prokázat existenci závažných důvodů, které nastaly bez jeho zavinění. Žalobce mohl učinit blanketní odvolání, které by následně doplnil, jak již činil v předchozích správních řízeních vedených proti němu pod sp. zn. X, které se týkalo odvolání proti rozhodnutí městského úřadu č. j. X ze dne 19. 6. 2019 respektive sp. zn. X, které se týkalo odvolání proti rozhodnutí městského úřadu č. j. X ze dne 16. 4. 2020, popřípadě mohl učinit podání podle § 37 odst. 4 správního řádu pomocí jiných technických prostředků bez použití podpisu (například e-mailem a podobně) a to následně do pěti dnů potvrdit. Žalobcem zmiňovaná judikatura (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2350/2016) zcela nekoresponduje s projednávaným případem, neboť v odkazovaném případě se jedná o omluvitelný důvod pro zmeškání úkonu při uznání dočasně práceneschopného, což ale nebyl případ žalobce. Pokud jde o usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 24 Co 276/2005, toto rozhodnutí nelze dohledat ve veřejně

přístupných zdrojích, přesto ho považoval žalovaný za nepřiléhavý na projednávanou věc vzhledem k argumentaci žalobce.

13. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání jako opožděném** ze dne 11. 10. 2022 vysvětlil, že rozhodnutí o přestupku zaslal městský úřad žalobci do datové schránky a doručil 21. 7. 2022. Dne 22. 7. 2022 začala běžet patnáctidenní lhůta pro podání odvolání v souladu s § 83 odst. 1 správního řádu. Tato lhůta uplynula 5. 8. 2022, protože žalobce v zákonem stanovené lhůtě odvolání nepodal. Žalobce podal odvolání prostřednictvím datové schránky 12. 8. 2022 a společně s tímto úkonem spojil žádost o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu. Městský úřad usnesením č. j. X ze dne 23. 8. 2022 rozhodl tak, že zmeškání úkonu spočívající v prominutí lhůty pro odvolání, které bylo podáno po zákonem stanovené době, neprominul. Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 10. 2022, č. j. X odvolání proti usnesení městského úřadu ze dne 23. 8. 2022 zamítl a citované rozhodnutí městského úřadu potvrdil. Vzhledem k těmto skutečnostem žalovaný posoudil odvolání proti meritornímu rozhodnutí o přestupku jako opožděné.
14. Soud ze správního spisu ověřil, že správní řízení proběhlo tak, jak ho popsali žalobce a žalovaný.
15. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
16. **V první části žaloby** proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2022, č. j. X, bylo spornou otázkou, jestli správní orgány v souladu se zákonem neprominuly žalobci zmeškání podání odvolání.
17. Soud se nejdříve zabýval splněním podmínek řízení, konkrétně jestli je toto napadené rozhodnutí přezkoumatelné ve správním soudnictví, tedy jde o rozhodnutí, které je konečným rozhodnutím ve věci. Soud přitom vyšel z rozsudku NSS č. j. 9 As 88/2007-49, který stanovil východiska přezkumu u jmenovaného rozhodnutí.
18. Podle ustanovení § 2 s. ř. s. poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob soudy ve správním soudnictví způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek tímto nebo zvláštním zákonem stanovených a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon. Postup, jakým se lze dovolat ochrany veřejných subjektivních práv, do nichž bylo zasaženo rozhodnutím orgánu veřejné správy, dále upravuje ustanovení § 65 a násl. s. ř. s., podle něhož je k žalobě oprávněn (aktivně legitimován) „*kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti*“.
19. Podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod „*ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny*“.
20. Meze práva na přístup k soudu v prvé řadě představují tzv. kompetenční výluky, jejichž taxativní výčet obsahuje ustanovení § 70 s. ř. s. Mezi úkony správního orgánu, které jsou ze soudního přezkumu vyloučeny, přitom citované ustanovení v písm. b) řadí také úkony, které sice materiálně jsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s., avšak jedná se o úkony „*předběžné povahy*“. V takových případech je podle § 68 písm. e) s. ř. s. žaloba domáhající se přezkumu takového rozhodnutí nepřipustná a bude odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

21. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí č. j. 2 Afs 183/2005-64, č. 886/2006 Sb. NSS, k této otázce vyslovil následující závěr: „Rozhodnutí předběžné povahy ve smyslu § 70 písm. b) s. ř. s. musí současně splňovat následující znaky: 1) musí jít o rozhodnutí správních orgánů ve věcech veřejnoprávních, upravující předběžně či dočasně poměry osob, zajišťující určité věci nebo osoby či zatímně fixující určitý stav (materiální znak); 2) proti tomuto rozhodnutí nebo proti jeho důsledkům musí mít každá osoba, jejíž subjektivní práva jím byla dotčena, možnost bránit se v řízení, jež musí nutně proběhnout (tj. musí být následně po vydání rozhodnutí zahájeno anebo v něm musí být pokračováno, došlo-li k jeho zahájení před vydáním rozhodnutí nebo současně s ním) před správním orgánem, který v dané věci rozhodne s konečnou platností (procesní znak).“
22. Podle NSS je rozhodnutí o neprominutí zmeškání úkonu rozhodnutím podkladovým, které předběžně upravuje poměry svých adresátů a ve vztahu ke konečnému posouzení včasnosti samotného odvolání má tedy charakter rozhodnutí předběžného. Předběžnost je přitom v dané věci nutno vykládat jednak (1) z hlediska časového, kdy rozhodnutí o odvolání správní orgán nevydá dříve, než je v řízení postaveno najisto, zda bylo zmeškání úkonu prominuto či nikoli; jednak (2) jako vzájemnou podmíněnost, kdy výsledek rozhodnutí o prominutí či neprominutí zmeškání úkonu ve své podstatě předurčuje výsledek konečného rozhodnutí o podaném odvolání.
23. Ve správním soudnictví se tedy přezkoumávají rozhodnutí, která jsou ve věci konečná. Předběžná rozhodnutí podléhají přezkumu až v řízení o přezkoumání konečného rozhodnutí ve věci. Přitom soud přezkoumává postupy, které vydání konečného rozhodnutí předcházely, a to včetně rozhodnutí, která byla vydána před tím, než správní orgán ve věci vydal finální rozhodnutí. Žalobci tedy není odepřen přístup k soudu. Rozhodnutí o prominutí zmeškání úkonu je právě takovým rozhodnutím, má předběžnou povahu. Nejde o příkaz, proti kterému obviněný nepodal odpor a který je posledním, konečným rozhodnutím ve věci.
24. Z výše uvedených důvodů soud odmítl žalobu v části proti rozhodnutí žalovaného o neprominutí zmeškání podání včasného odvolání, protože byla nepřipustná z důvodu kompetenční výluky – rozhodnutí o neprominutí zmeškání podání odvolání je totiž rozhodnutím předběžným.
25. **V druhé části žaloby** proti rozhodnutí ze dne 11. 10. 2022, č. j. X, bylo spornou otázkou, jestli odvolání žalobce bylo opožděné.
26. Mezi účastníky řízení nebylo sporné, že žalobce podal odvolání po marném uplynutí lhůty k odvolání. Sporná byla otázka, jestli správní orgány v souladu se zákonem neprominuly žalobci zmeškání podání včasného odvolání.
27. Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník požádat o prominutí zmeškání úkonu do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok. Podle odst. 4 citovaného ustanovení promine správní orgán zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
28. Pro aplikaci institutu prominutí zmeškání úkonu musí být splněny všechny zákonné podmínky. První podmínkou je, že žádost musí být učiněna do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu). Za takovou překážku lze přitom považovat pouze existenci „závažného důvodu“ (§ 41

odst. 4 správního řádu). Další podmínkou pak je, že s požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon (§ 41 odst. 2 věta první správního řádu). V citovaném ustanovení se explicitně stanoví i to, že se nepřihlíží k žádosti, pokud k ní není připojen zmeškaný úkon.

29. Soud se proto zabýval tím, zda tyto podmínky byly v dané věci splněny.
30. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalobce mohl podat odvolání do 5. 8. 2022 a podal ho 12. 8. 2022 současně se žádostí o prominutí zmeškání podání odvolání. První dvě podmínky proto žalobce splnil. Sporné bylo splnění třetí podmínky, a to jestli se ve věci jednalo u žalobce o závažné důvody pozdního podání odvolání a pro nárok na prominutí zmeškání lhůty.
31. Účelem (smyslem) institutu prominutí zmeškání lhůty je umožnit účastníku řízení provést procesní úkon, k němuž je oprávněn, jestliže k němu zmeškal lhůtu (on nebo jeho zástupce) „ze závažného důvodu“. Tento důvod musí být omluvitelný, ospravedlnitelný, nepředvídatelný a musí účastníku zabránit v učinění úkonu.
32. Závažnost důvodu nutno posuzovat podle okolností konkrétního případu. Tyto závažné důvody, které představují překážku, která bránila účastníkovi řízení učinit zmeškaný úkon, musí být objektivní povahy (srov. Vedral, J. *Správní řád: komentář*. 2. vyd. Praha: Ivana Hexnerová – Bova Polygon, 2012, s. 458). Existenci „závažného důvodu“, který nastal bez zavinění účastníka (§ 41 odst. 4 správního řádu), je účastník povinen tvrdit a také prokázat. Mezi tyto důvody nepochybně může patřit nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení. I tento důvod, jako ostatně každý jiný, však může vést k prominutí zmeškání jen tehdy, pokud „brání v učinění úkonu“ (srov. rozsudek NSS č. j. 7 Azs 13/2015-28). To v daném případě splněno není.
33. Zpráva MUDr. D. ze dne 4. 8. 2022 (vystavená ve 14:10 hodin), která měla podle žalobce prokázat závažný důvod pro podání opožděného odvolání, výslovně uvádí: „*subj.: pacient udává akutní bolesti dolních zad, propagace do pravé dolní končetiny, parestézie PDK, obj.: velmi obtížná hybnost pacienta, nutné domácí léčení, klidový režim, převážně poloha vleže 4. 8. – 5. 8. 2022, následně dle stavu začít mírně zatěžovat páteř, při zhoršení nutné vyšetření v neurologické ambulanci event. infuzní terapie v nemocnici*“.
34. Ze zprávy nevyplývá, že by zdravotní stav žalobce vyloučil podání odvolání, že by žalobce utrpěl vážný úraz, že byl zcela nehybný, že by nebyl schopen podat blanketní odvolání (odvolání bez odůvodnění) prostřednictvím jakékoli jiné osoby nebo prostého e-mailu či jinou nekvalifikovanou formou, že byl dezorientovaný, v bezvědomí, v těžkém stavu, který vyžadoval převoz rychlou záchrannou službou apod. Současně lékařka ve zprávě neuvádí takové medicínské důvody, které by nebyl schopen posoudit správní orgán či soud bez odborné pomoci. Lékařská zpráva je velmi stručná a obecná a nepopisuje žádné vyšetření ani laboratorní či přístrojový nález, neupřesňuje charakter zdravotní indispozice a nemožnost podat odvolání z medicínského hlediska. Pokud žalovaný neměl dostatek podkladů od stěžovatele, aby mohl prominout zmeškání lhůty k podání odporu, nepochybil, jestliže zmeškání lhůty neprominul (viz rozsudek NSS č. j. 3 Ads 115/2013-46).
35. V obdobném případě správní orgány a soudy neshledaly jako závažný důvod pro podání opožděného úkonu léčení pro poruchu statiky a dynamiky LS páteře (viz rozsudek NSS č. j. 7 Azs 13/2015-28), podvrtnutí kotníku (rozsudek NSS č. j. 7 As 192/2020-35) nebo stav po pádu na schodech a chirurgickém a interním vyšetření (rozsudek NSS č. j. 4 As 435/2021-71).

36. Žalobce tedy řádně netvrdil ani neprokázal, že mu bránily závažné důvody podat včas odvolání. Žalovaný tak v souladu se zákonem zamítl odvolání jako opožděné.
37. Argumentace rozsudkem Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2350/2016 soud nepovažuje za přílehu, protože Nejvyšší soud uvažil o povinnosti advokáta poskytovat právní pomoc v komplikované dědické věci několika žalovaným (podat odvolání) v době, kdy byl uznán dočasně práce neschopným a dodal, že „dočasná pracovní neschopnost představuje právem uznanou dočasnou nemožnost výkonu pojištěné činnosti u osoby, která je pojištěná podle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (ve znění pozdějších předpisů); nemocenského pojištění mohou být účastny též osoby samostatně výdělečně činné, a tedy i advokáti. Ten, kdo byl uznán dočasně práce neschopným, není po dobu trvání této překážky povinen vykonávat pojištěnou činnost, která je zdrojem jeho výdělku (příjmů).“
38. Na posuzovanou věc nedopadají ani právní závěry usnesení Krajského soudu v Praze sp. zn. 24 Co 276/2005. V této věci krajský soud dospěl k závěru, že šlo o omluvitelný důvod v případě žlučnickového záchvatu, který potvrdila lékařská zpráva. Lékařka rovněž ve zprávě popsala, že šlo o náhlou příhodu břišní, a i když odvolatelka odmítla hospitalizaci, odmítla od rodičů odjet, vyhledala opět lékařskou pomoc a netroufala si řídit. Lékařka ve zprávě potvrdila, že odvolatelka nebyla schopna transportu a vyřizování úředních záležitostí a odjela jako spolucestující až v době, kdy pociťovala subjektivní potíže. Odvolatelka uvedla, že odjela, až když jí to lékařka dovolila (citované usnesení je běžně dostupné na internetu na kraken.slv.cz, i v automatizovaných systémech pro práci s právními informacemi Codexis, Beck-online nebo ASPI).
39. V řízení o přezkoumání opožděnosti odvolání se soud zabývá pouze otázkou opožděnosti odvolání a není oprávněn přezkoumávat meritorní rozhodnutí městského úřadu o přestupku, včetně naplnění společenské škodlivosti protiprávního jednání obviněného. Proto se soud touto námitkou nezabýval (srov. rozsudky NSS č. j. 5 As 111/2011-87, č. j. 5 A 14/2002-35, č. j. 8 As 51/2006-105, č. j. 8 As 51/2006-112, č. j. 2 As 53/2007-111, č. j. 5 As 105/2008-135 nebo č. j. 5 As 10/2010-75).
40. Soud neprováděl jako důkaz potvrzení Mgr. P. H., advokáta, o neplaceném pracovním volnu a výslech přítelkyně žalobce Bc. J. S. o jeho zdravotnímu stavu vzhledem k výše uvedeným důvodům. Samotná dočasná pracovní neschopnost uznaná lékařem nepředstavuje závažný důvod ve smyslu § 41 odst. 4 správního řádu (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 192/2020-35). Výslech přítelkyně žalobce soud považoval za nadbytečný, protože skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Zpráva MUDr. D. prokázala, že zdravotní postižení žalobce nebylo takové povahy, aby žalobci bránilo podat přinejmenším nekvalifikované podání anebo pověřit jinou osobou zastoupením a podáním alespoň blanketního (neodůvodněného, stručného) odvolání. Jiné důkazy závažného důvodu dle § 41 odst. 4 správního řádu žalobce v celém správním řízení ani v soudním řízení správním nepředložil, ani nenavrl.
41. Soud nepřisvědčil obecným námitkám žalobce o porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vzhledem k výše uvedené argumentaci. Správní orgány neporušily zásadu oficiality a zásadu vyšetřovací, v posuzované věci nebyly povinny vyhledávat další skutečnosti. Správní orgány rozhodly v souladu s citovanými zákony a správní uvážení nezneužily, ani nepřekročily jeho meze – ostatně žalobce neuvedl, v čem mělo toto porušení spočívat. Správní orgány neporušily ani zásadu materiální pravdy. Byl to žalobce, kdo měl prokázat existenci závažných důvodů, které mu dle jeho slov zabránily podat odvolání včas. Zásada *in dubio pro reo* nenašla v posuzování

shora projednané věci uplatnění, nešlo o meritorní přezkum ani v případě závažných důvodů nešlo o dvě verze skutkového příběhu, které by mohl soud či správní orgán poměřovat. Soud neshledal porušení práva žalobce na obhajobu, o tu se připravil ve věci samé žalobce sám tím, že nepodal včas odvolání a ani později neprokázal závažné důvody jeho pozdního podání.

42. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány v souladu se zákonem zjistily skutkový stav, vybraly právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
43. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III). Podle § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 11. dubna 2024

Martina Radkova v. r.
samosoudkyně